

ЛІТАРАТУРНЫ ВІЦЕБСК

Нагорскі Аляксандр Уладзіміравіч, Беларусь;

Захарава Вольга Дзмітрыеўна, Беларусь

Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт

Беларусь, Мінск

Навуковы кіраўнік – ст. выкладчык Ратынская Н.В.

У дадзенай працы мы прапануем вам паглядзець на наш родны Віцебск зусім па-іншаму. Яшчэ ніколі назвы вуліц нашага роднага горада не разглядаліся як адлюстраванне літаратурнага жыцця Беларусі. Наша праца – спроба стварыць сапраўдны турыстычны маршрут.

Ключавыя словы: Віцебскі літаратурны музей, Еўфрасіння Полацкая, вуліца Леніна, Еўдакія Лось, Краязнаўчы музей, Васіль Быкаў, Янка Купала, Уладзімір Караткевіч, Маскоўскі праспект, Пятрусь Броўка.

LITERARYVITEBSK

Nagorski Alyaksandr, Belarus;

Zaharava Volga, Belarus

Belarusian State Medical University

Belarus, Minsk

Scientific supervisor – senior lecturer Ratunskaya N. V.

In this scientific work, we suggest you to look at our native Vitebsk quite differently. The street names of our native city have never been considered as a reflection of the literary life of Belarus. Our work is an attempt to create a real tourist route.

Keywords: Vitebsk Literary Museum, Evfrosinia Polotskaya, Yanka Kupala, Lenin street, Evdokia Los, Local History Museum, Vasily Bykov, Vladimir Korotkevich, Moscow avenue, Petrus Brovka.

Калі вы ўпершыню апынецеся ў старажытным горадзе Віцебску і не будзеце ведаць, з чаго пачаць знаёмства, то, верагодна, вы можаце і разгубіцца. Адчуць атмасферу горада, спазнаць яго традыцыі магчыма толькі вывучыўшы гісторыю. Для гэтага зусім не абавязкова дні і ночы праводзіць у бібліятэцы. Досыць вызначыць для сябе, які Віцебск вы жадаеце знайсці, з якім пазнаёміцца.

Можа, гэта будуць культурныя збудаванні, хоць гісторыя і падрыхтавала нялёгкі шлях для цэркваў Віцебска. А магчыма, вас зацікавіць архітэктура горада? Віцебск мае шмат выдатных мясцінаў. Вас можа зацікавіць мастацтва – гэта жыццё, гэта крыніца творчасці і развіцця. Быць у горадзе і не наведаць мясцовыя музеі і выставы – значыць не спазнаць нічога пра слаўнасці горада. Але куды б вы ні звярнулі свой позірк, перад вамі ва ўсёй красе паўстане дзіўны свет старадаўняга Віцебска, яго гісторыя.

Вам прапануеца паглядзець на наш родны Віцебск зусім па-іншаму, бо ў лабірынтах шырокіх праспектаў шматпавярховых дамоў і ў вузенькіх вулачках прыватных нізенькіх дамкоў дыхае талентам і натхненнем Віцебск Літаратурны.

Акутульнасць тэмы відавочная, таму што яшчэ ніколі назвы вуліц нашага роднага горада не разглядаліся як адлюстраванне літаратурнага жыцця Беларусі. Дадзеная работа – першая спроба стварыць турыстычны маршрут.

Трэба адзначыць, што праца над праектам – гэта праца на мяжы некалькіх дысцыплін (гісторыя, літаратурнае краязнаўства, беларуская літаратура).

Прадмет: творчая дзейнасць і жыццёвы шлях беларускіх пісьменнікаў і паэтаў, імёны якіх носяць вуліцы г. Віцебска

Аб’ект: вуліцы горада Віцебска, звязаныя з іменамі беларускіх пісьменнікаў

Мэта: вывучэнне тапонімаў горада Віцебска, звязаных з іменамі беларускіх пісьменнікаў і паэтаў

З дадзенай мэты вынікаюць наступныя задачы:

– прааналізаваць і выявіць назвы вуліц г. Віцебска, што носяць імёны беларускіх пісьменнікаў і паэтаў;

– распрацаваць турыстычны маршрут;

– прыцягнуць увагу моладзі да праблем беларускай культуры і літаратуры.

Падарожжа адбудзецца па турыстычным маршруце, які непасрэдна звязаны з іменамі беларускіх пісьменнікаў і паэтаў, якія даўно знаёмыя нам са школьных падручнікаў па літаратуры і гісторыі. І вас ўжо не будзе мучыць пытанне, што паглядзець ў Віцебску, і вы не станеце задумвацца, з чаго ж пачаць першае знаёмства з горадам. Запрашаем у падарожжа!

Наша экскурсія, безумоўна, пачынаецца ад Віцебскага літаратурнага музея, які размешчаны ў будынку помніка архітэктуры XIX стагоддзя. У музеі сабраны матэрыялы пра знакамітых асветнікаў Беларусі, такіх як Еўфрасіння Полацкая, Францыск Скарына, Сімяон Полацкі.

А зараз пройдем далей па цэнтральнай вуліцы Віцебска – вуліцы Леніна – і каля Абласной бібліятэкі ўбачым помнік Еўдакіі Лось, таленавітай паэткі, памяць аб якой так пяшчотна захоўваецца на Віцебшчыне.

Далей кіруемся да Краязнаўчага музея. Менавіта тут можна ўбачыць мемарыяльную дошку ў гонар народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава. Яна ўпрыгожыла будынак дзіцячай мастацкай школы №1 па вуліцы Суворова, 3.

Працягваем свой шлях па вуліцы Янкі Купалы, які па вышыні паэтычнай тэхнікі, па мове, па разнастайнасці тэм, па майстэрству не мае сабе роўных у гісторыі беларускай літаратуры. Велізарнае значэнне мела паэтычная дзейнасць Купалы і для развіцця беларускай літаратурнай мовы.

Няспешна падыходзім нашай грамадою да плошчы Леніна, на ўскрайку якой у засені старых дрэў узвышаецца незвычайны помнік – помнік Уладзіміру Караткевічу. Уладзімір Сяменавіч Караткевіч – класік беларускай літаратуры, паэт, празаік, драматург, публіцыст.

А для працягу нашай экскурсіі мы запрашаем вас у аўтобус. Наступны наш прыпынак – вуліца Петруся Броўкі. Яна крыжуецца з Маскоўскім праспектам і вуліцай Церашковай. На гэтам скрыжаванні і ўзвышаецца помнік слаўтаму паэту. Пятрусь Броўка – паэтычны летапісец народнага жыцця, таленавіты паэт.

Мы шмат падарожнічалі сёння, і нашы сляды назаўсёды застануцца ў памяці віцебскіх вуліц. Але ўжо час вяртацца ў цэнтр нашага горада, а там і да

чыгуначнага вакзала недалёка. Шчаслівай дарогі, паважаныя госці, будзем рады сустрэцца з вамі яшчэ, бо расказваць пра наш унікальны горад можна бясконца.

Такім чынам, мы даследавалі мясціны горада Віцебска, непасрэдна звязаныя з імёнамі беларускіх пісьменнікаў і паэтаў. На гэтай аснове склалі турыстычны маршрут з кароткімі каментарыямі да яго.

Работа мае вялікае практычнае і выхаваўчае значэнне, спрыяе пашырэнню кругагляду моладзі, выхоўвае любоў да роднай зямлі і культуры.